

SAMORZĄD TERYTORIALNY W POLSCE

Czym jest samorząd?
RZĄDŹMY SIĘ SAMI !

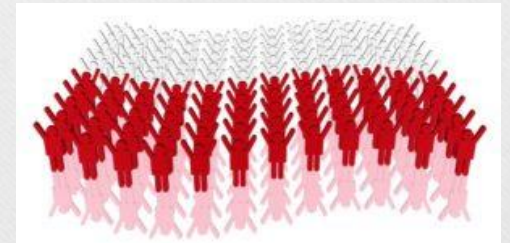
Podręcznik , Dziś i jutro, kl.8, Nowa Era, str. 72-77

Nacobezu:

- Potrafisz wyjaśnić, czym jest samorząd i podać przykłady samorządów
- Potrafisz wyjaśnić, czym jest samorząd terytorialny
- Potrafisz wyjaśnić, czym jest decentralizacja władzy
- Potrafisz przedstawić podział terytorialny w Polsce
- Wymienisz 5 przykładowych zadań samorządu terytorialnego

samorząd

- samodzielne kierowanie swoimi sprawami
- samorząd to prawo jakieś grupy osób do samodzielnego i niezależnego decydowania o swoich sprawach

RZĄDŹMY SIĘ SAMI!

Rodzaje samorządów

s. terytorialny

- zarządzają określonym terytorium np.
 - ✓ gminą
 - ✓ powiatem
 - ✓ województwem
 - ✓ stanem
 - ✓ Bundeslandem

s. specjalne

- samorzady religijne (np. żydowska gmina wyznaniowa w I Rzeczypospolitej)
- samorzady gospodarcze, zwane izbami (np. izba rzemiosł, izba rolna)
- samorzady zawodowe (np. adwokatów, notariuszy, lekarzy).

NACZELNA IZBA
PIELĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Samorząd terytorialny w Polsce

Od 1 stycznia 1999 r.
obowiązuje
trójstopniowa
struktura samorządu
terytorialnego

Wskaż
województwa,
z którym
graniczy nasze
województwo
?

Województwo Kujawsko-Pomorskie

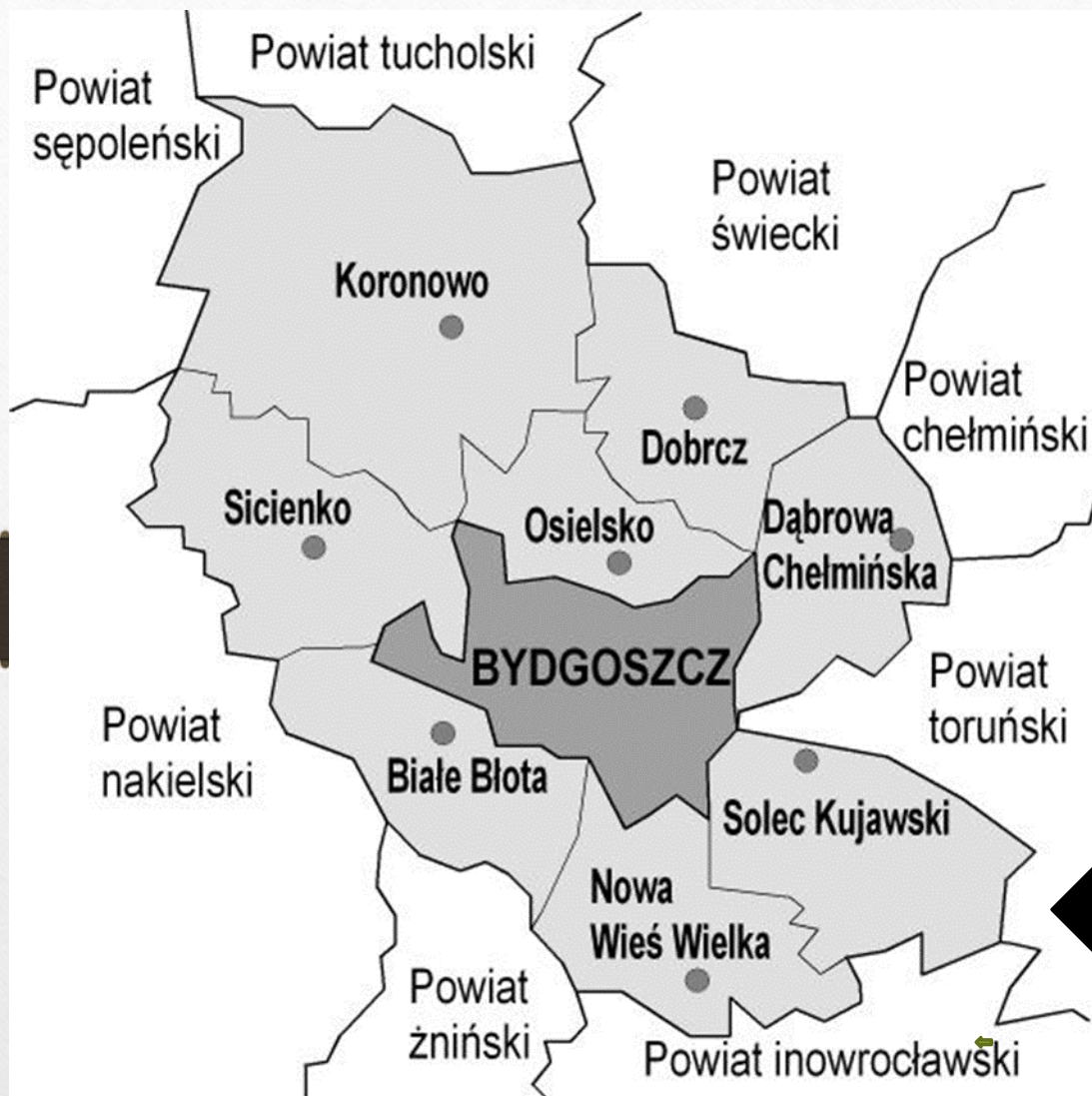
PODZIAŁ NA POWIATY

■ Miasta na prawach powiatu

1. Bydgoszcz
2. Toruń
3. Włocławek
4. Grudziądz

Na ile powiatów
dzieli się
województwo
kujawsko-
pomorskie?

- **Powiat bydgoski** obejmuje łącznie 124 sołectwa.
- Siedziba Starostwa znajduje się w Bydgoszczy.
- W powiecie bydgoskim status miasta posiadają: Koronowo i Solec Kujawski.

Która gmina obejmuje najmniejszy obszar?

Trochę geografii

Zad. 8, str. 77
(mapa, str. 74)

Zasady prawidłowego funkcjonowania samorządu

- **zasada decentralizacji** – polega na przekazywaniu części władzy na niższe szczeble.
Organy centralne państwa przekazują realizację pewnych zadań tym, których zadania te bezpośrednio dotyczą.
To dzięki tej zasadzie samorządy mogą rozstrzygać sprawy na szczeblu lokalnym, samodzielnie.
- **zasada pomocniczości** – państwo zajmuje się tylko tymi sprawami, z którymi samorząd sam by sobie nie poradził

Zad.3 str.76

Przykłady zadań samorządów

s. 73

Samorząd terytorialny w Polsce

WOJEWÓDZTWO

Główna misja:

planowanie i wspieranie długofalowego rozwoju regionu m.in. poprzez wykorzystanie funduszy europejskich.

POWIAT

Główna misja:

zapewnienie usług publicznych, których skala przekracza możliwości gminy, np. ochrona zdrowia, szkoły ponadgimnazjalne, bezpieczeństwo publiczne.

GMINA

Główna misja:

zapewnienie podstawowych usług publicznych – samorząd „pierwszego kontaktu”.

Jednostka samorządu terytorialnego:

wykonuje wszystkie zadania niezastrzeżone dla innych organów, ma osobowość prawną tzn. może posiadać własność; nie jest hierarchiczna.

W Polsce jest:

- 2478 gmin (w tym 65 gmin miejskich na prawach powiatu)
- 314 powiatów (plus 65 miast na prawie powiatu)
- 16 województw

wojewoda

nie jest organem
samorządu

jest przedstawicielem
państwa w województwie

powoływany i odwoływany
przez premiera

kontroluje działalność
samorządu

Zawieszenie organów samorządowych

- samorządy wykonują swoje zadania w sposób niezależny od Rady Ministrów, parlamentu i prezydenta
- gdy jednak organy samorządowe nie wywiązują się ze swoich obowiązków, premier ma prawo je zawiesić i ustanowić **zarząd komisaryczny**, który tymczasowo będzie kierował pracą na danym obszarze

Zad. 4, str. 76

27 maja

Nacobezu:

- Potrafisz wyjaśnić, czym jest samorząd i podać przykłady samorządów
- Potrafisz wyjaśnić, czym jest samorząd terytorialny
- Potrafisz wyjaśnić, czym jest decentralizacja władzy
- Potrafisz przedstawić podział terytorialny w Polsce
- Wymienisz 5 przykładowych zadań samorządu terytorialnego

Zadanie dla chętnych

- Zad. 9, str. 77
- Przygotujcie prezentację na temat województwa kujawsko-pomorskiego. Uwzględnijcie ciekawe informacje o atrakcjach turystycznych.
- Termin: 2 tygodnie
- Praca indywidualna lub w maksymalnie 3-osobowej grupie.